

Imaginarul computerizat

Bedros HORASANGIAN

O neașteptată și surprinzătoare expoziție de structuri tridimensionale și grafică digitală ne propune Viorica Colpacci din New York. Absolventă a Academiei de Artă din București, secția pictură monumentală, pe vremea în care clophtul în lemn și dăltăutul în platură produceau și bucurii estetice, artista s-a stabilit pe meleaguri americane, reușind să-și continue studiile la Brooklyn College și Pratt Institute, obținând și un Master Degree în Studio Art la New York University. Nu e puțin lucru. Aducem aceste detalii de biografie pentru că, uneori, școala și mediul de dezvoltare ale unui artist se pot dovedi decisive. În România natală Viorica Colpacci a realizat numeroase lucrări de ceramică și a lucrat ca designer, participând la numeroase expoziții colective și tabere de ceramică. Expune la Atelier 35 din București, o veritabilă scenă de prezentare a tinerelor talente din acei ani, apoi are o expoziție personală la Căminul Artei. Părăsește România în 1977 și se stabilește în Statele Unite, unde, în continuarea studiilor, deșăgoară o intensă activitate artistică și pedagogică în diferite instituții de învățământ din New York. Prezintă lucrări în expoziții personale, în 1982 la Mari Gallery of Westchester, Mamaronek, NY și la Departure Gallery, Madison, New York City în 1983. Sint stadii de etapă în evoluția artistei. În 1985 și 1990 expune la Millhouse

- Bundy Fine Arts Center, Burlington, respectiv la New York University. În paralel cu numeroase participări la expoziții colective, artista încearcă să valorifice și recente achiziții în planul tehnologiilor de ultimă oră.

Educația într-un anumit spirit artistic, Viorica Colpacci este obligată de răsucirile biografice să se adapteze la o altă lume și să-și definească o altă identitate. Nu este chiar simplu. Numeroasele exemple din ultima sută de ani confirmă din plin meandrele pe care au evoluat nu puțin artiștii! De toate felurile și de toate semnișile, aruncați de vârtejurile istoriei mari și mici în te mări ce colț de lume.

Schimbând materialele și stilurile, căutând noi forme de expresie, Viorica Colpacci a reușit să-și edifice propria personalitate artistică. Sculptură abstractă în ceramică, dar și lucrări în bronz și oțel sudat și pictat au fost etape ale unei împliniri artistice. Între 1982 și 2004 a expus în zece de expoziții, lucrările artistei ajungând să îmbogățească patrimoniul a numeroase colecții de artă, particulare sau de stat.

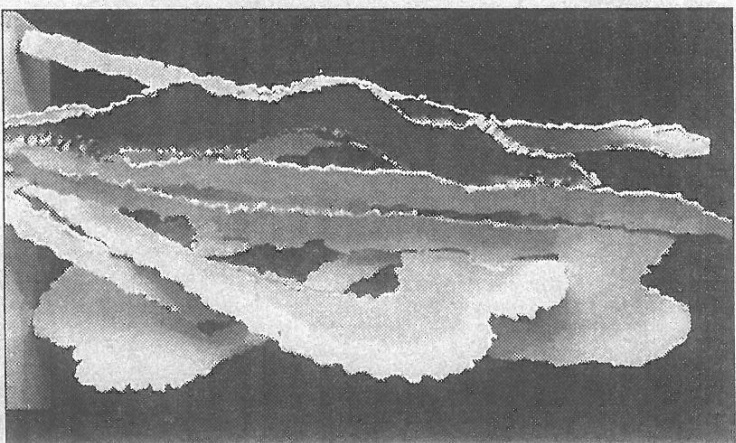
Expoziția deschisă la Galeria East-West a Institutului Cultural Român din New York a fost pusă sub genericul **Grafică digitală și structuri tridimensionale**. Sînt lucrări realizate în ultimii ani, cînd artista descoperă pe îngăie valorile tradiționale ale meșteșugului plastic virtuțute și căile greu de hănuit ale tehnologiilor de ultimă oră. Chiar dacă *op-art*-ul și *pop-art* sau constructivis-

mul lui Naum Gabo - prezent și el printre răsucirile, dacă putem spune așa, artei non-figurative practice de Viorica Colpacci - au epuizat încercări de tot felul, COMPUTERUL pe care și l-au însușit artiștii plastici a oferit inimaginabile și infinite căi de expresie. Așa s-a născut *grafica digitală*, pe care o putem admira pe simzele din Manhattan, alături de construcțiile spațiale, tridimensionale, de mai mari sau reduse dimensiuni. Un *Kosmos*, un univers halucinant și, de ce nu, plin de semnificații.

Căutările și inovațiile unor artiști precum David Smith și Anthony Caro au fost pe deplin asimilate, în forme personale, de către Viorica Colpacci. Alexander Calder, cu inocența și plăcerea jocului de care nu s-a eliberat niciodată, a contribuit la rîndul lui la kxarea elementelor ce vor defini stilistica personală a artistei româno-americane.

Sculptura, ceramica, compozițiile spațiale ale artei sînt o provocare. Bronzurile realizate în Statele Unite în „dulcele stil clasic” al modernității celei de a doua jumătăți al secolului al XX-lea, ca *Architecture* sau *Trinity*, amintind de Germaine Richter, uneori, alteori preluînd jocurile de gol și plin ale lui Moore, vor duce curînd la o nouă schimbare de registru. Artistea trece la *metal re-assembled* și decupează din metal re-assembled blînd pățurile într-o nouă logică spațială. **Frolic Window**, **Lyric Movement** sînt tre-ceri, printre epurare a formelor, la **Edenic Spirit**, **Edenic Fruit** și **Sacred Fire**, unde, deja, apariția culorii și dematerializarea formelor duc la o juxtapunere între optic și vizual. Proprietățile optice ale culorilor creează o mișcare vizuală discretă, dar fermă, mai pregnantă în **The Temptation of an Angel**, lucrare de sinteză pentru noua viziune plastică a artistei.

Direcție care se regăsește - sub alte forme - și în grafica digitală: descoperirea posibilităților infinite pe care computerul le poate oferi. Joc de forme și culori, registre

Viorica Colpacci - *Edenic fruit*

diferite, de la grav la dramatic, la ludic și un lirism bine strînut: o paletă largă de expresii. **Exuberance**, **Eflorescence** sau **Springtime** sînt recurente cu **Nocturn Flight**, **Summer** sau **Vegetal Rhythm**, ca să dăm doar cîteva titluri de lucrări.

Interesant cum o anumit educație (și sensibilitate) europeană se lasă fecundată de spiritul unei alte lumi și unei alte tehnologii. Stadiu de etapă, dar și, cumva, o retro-perspectivă proiectată mai mult spre viitor decît recuperare a trecutului, expoziția de la EAST-WEST Gallery a confirmat un artist și certifica, deja, o operă.

Întîlniri cu Andrei Șerban

Printr-un pact și Chiri inimie 2005

